



Številka: 6225-20/2023-3340-46

Ljubljana, 2. 7. 2024

GENERALNI SEKRETARIAT VLADE REPUBLIKE SLOVENIJE

Gp.gs@gov.si

ZADEVA: Načrt upravljanja kulturnega spomenika državnega pomena grad Turjak za obdobje 2024 - 2028 – predlog za obravnavo

1. Predlog sklepov vlade:

Na podlagi drugega odstavka 60. člena Zakona o varstvu kulturne dediščine (Uradni list RS, št. 16/08, 123/08, 8/11 – ORZVKD39, 90/12, 111/13, 32/16, 21/18 – ZNOrg in 78/23 – ZUNPEOVE) je Vlada Republike Slovenije na ... seji pod točko dne ... sprejela naslednji

SKLEP:

Vlada Republike Slovenije je sprejela Načrt upravljanja kulturnega spomenika državnega pomena grad Turjak za obdobje 2024 - 2028.

Barbara Kolenko Helbl
generalna sekretarka

Sklep prejmejo:

- Ministrstvo za naravne vire in prostor
- Ministrstvo za finance
- Služba Vlade Republike Slovenije za zakonodajo
- Ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano
- Ministrstvo za kulturo

2. Predlog za obravnavo predloga zakona po nujnem ali skrajšanem postopku v državnem zboru z obrazložitvijo razlogov:

/

3.a Osebe, odgovorne za strokovno pripravo in usklajenost gradiva:

- dr. Asta Vrečko, ministrica za kulturo
- Špela Spanžel, generalna direktorica Direktorata za kulturo dediščino
- Barbara Dolhar Gabrovec, vodja Službe za investicije in ravnanje s stvarnim premoženjem
- Veronika Leskovšek, sekretarka, Služba za investicije in ravnanje s stvarnim premoženjem

3.b Zunanji strokovnjaki, ki so sodelovali pri pripravi dela ali celotnega gradiva:

Izdelovalec Načrta upravljanja gradu Turjak je Profundis d.o.o., Slamnikarska cesta 3c, 1230 Domžale. Stroški izdelave načrta upravljanja so 36.000,00 EUR brez DDV oz. 43.920,00 EUR z

DDV. Ostali sodelujoči strokovnjaki so: Sabina Ravnikar, Zavod za varstvo kulturne dediščine Slovenije, Območna enota Ljubljana, Lilijana Mahne, Zavod AreaGea in Smiljan Buzeti, D Plan d.o.o. Sodelovanje strokovnjakov ni povezano z javnofinančnimi izdatki.

4. Predstavniki vlade, ki bodo sodelovali pri delu državnega zbora:

/

5. Kratak povzetek gradiva:

Grad Turjak in območje gradu Turjak imata zaradi kulturnih, arheoloških, krajinskih, umetnostno arhitekturnih, zgodovinskih in drugih izjemnih lastnosti poseben pomen za Republiko Slovenijo. Zato ju je Vlada Republike Slovenije leta 1999 razglasila za kulturni spomenik državnega pomena z lastnostmi kulturne krajine, umetnostno arhitekturnega spomenika in zgodovinskega spomenika. Z Odlokom o razglasitvi območja gradu Turjak za kulturni spomenik državnega pomena (Uradni list RS, št. 81/99, 55/02, 16/08 – ZVKD-1 in 35/19, v nadaljevanju Odlok) sta za kulturni spomenik državnega pomena razglašeni enoti kulturne dediščine Grad Turjak (EID 1-00790) in Območje gradu Turjak (EID 1-08774). Kulturni spomenik grad Turjak stoji v območju kulturnega spomenika območje gradu Turjak. Na podlagi Zakona o lastninjenju kulturnih spomenikov v družbeni lasti (Uradni list RS, št. 89/99 in 107/99 – popr., v nadaljevanju ZLKSDL) je grad Turjak leta 1999 postal last Republike Slovenije, njegov upravljavec pa Ministrstvo za kulturo, ki je del gradu obnovilo v obdobju 2002 do 2006. Obnovljeni del gradu Turjak je Ministrstvo za kulturo leta 2019 oddalo v najem zasebni gospodarski družbi, ki v njem izvaja muzejsko, razstavno, izobraževalno, prireditveno in gostinsko dejavnost.

Ministrstvo za kulturo je pripravilo Načrt upravljanja gradu Turjak ob strokovni pomoči Zavoda za varstvo kulturne dediščine skupaj z izdelovalcem Profundis d.o.o.

Načrt upravljanja gradu Turjak je izdelan na podlagi 60. člena Zakona o varstvu kulturne dediščine (Uradni list RS, št. 16/08, 123/08, 8/11-ORZVKD39, 90/12, 111/13 in 32/16, 21/18 – ZNOrg in 78/23 – ZUNPEOVE, v nadaljevanju: ZVKD-1), ki določa, da je za vse kulturne spomenike in spomeniška območja, ki imajo upravljavca, treba sprejeti načrt upravljanja, s katerim se določijo strateške in izvedbene usmeritve za celovito ohranjanje kulturnega spomenika ali spomeniškega območja in način izvajanja njegovega varstva. Pri pripravi načrta upravljanja so bili upoštevani tudi drugi relevantni akti in strokovne podlage, naštetje v poglavju 2 načrta upravljanja. Načrt upravljanja vsebuje vse elemente, ki jih določa tretji odstavek 60. člena ZVKD-1.

Načrt upravljanja gradu Turjak je temeljni dokument za zagotovitev trajnega, učinkovitega in usklajenega upravljanja gradu Turjak in vsebuje pregled kulturnih vrednot, ki jih je posebej treba ohranjati in razvijati, vizijo varstva in razvoja, strateške in izvedbene cilje upravljanja, določbe, ki se nanašajo na upravljavsko strukturo in ukrepe za varstvo pred naravnimi nesrečami, načrt dejavnosti s finančnim okvirom, še posebej za zagotavljanje dostopnosti in upravljanje obiska, kazalnike in način spremljanja izvajanja načrta upravljanja za obdobje od leta 2024 do 2028 ter rok veljavnosti načrta, način dopolnjevanja in spreminjanja načrta.

6. Presoja posledic za:

a)	javnofinančna sredstva nad 40.000 EUR v tekočem in naslednjih treh letih	DA
b)	usklajenost slovenskega pravnega reda s pravnim redom Evropske unije	NE
c)	administrativne posledice	NE
č)	gospodarstvo, zlasti mala in srednja podjetja ter konkurenčnost podjetij	NE
d)	okolje, vključno s prostorskimi in varstvenimi vidiki	DA
e)	socialno področje	NE
f)	dokumente razvojnega načrtovanja: <ul style="list-style-type: none"> – nacionalne dokumente razvojnega načrtovanja – razvojne politike na ravni programov po strukturi razvojne klasifikacije programskega proračuna – razvojne dokumente Evropske unije in mednarodnih organizacij 	NE

7.a Predstavitev ocene finančnih posledic nad 40.000 EUR:

Uresničevanje Načrta upravljanja gradu Turjak ima finančne posledice za proračun Republike Slovenije. Kulturni spomenik grad Turjak je last Republike Slovenije, njegov upravljavec je Ministrstvo za kulturo. Obnovljeni del gradu je Ministrstvo za kulturo leta 2019 oddalo v najem zasebni gospodarski družbi. Najemnika bremenijo obratovalni stroški in stroški manjših popravil.

Najemnina od oddaje gradu Turjak je prihodek Ministrstva za kulturo.

Ministrstvo za kulturo bo tako kot doslej tudi v obdobju veljavnosti načrta upravljanja zagotavljalo lastna sredstva za obnovo gradu Turjak s pripadajočimi pristavami in parkom in izvajanje rednih vzdrževalnih del.

Okvirni viri financiranja izvajanja načrta upravljanja so:

- proračun Republike Slovenije vključno s sredstvi EU iz Načrta za okrevanje in odpornost za obnovo gradu Turjak s pripadajočimi pristavami in parkom. Za obdobje 2022-2026 so sredstva načrtovana v Načrtu razvojnih programov proračuna pod NRP št. 3340-22-0006, Grad Turjak - obnova kult. spomenika 2022-2026, v višini 10.433.934,25 EUR. Projekt se sofinancira v okviru Načrta za okrevanje in odpornost iz sredstev NOO v višini 8.514.153,78 EUR in integralnih sredstev Ministrstva za kulturo v višini 1.919.780,47 EUR,
- za redna vzdrževalna dela so sredstva načrtovana v Načrtu razvojnih programov proračuna pod NRP št. 3340-23-0014, Vzdrževanje kulturnih spomenikov v upravljanju,
- prihodki najemnika.

I. Ocena finančnih posledic, ki niso načrtovane v sprejetem proračunu

	Tekoče leto (t)	t + 1	t + 2	t + 3
Predvideno povečanje (+) ali zmanjšanje (–) prihodkov državnega proračuna				
Predvideno povečanje (+) ali zmanjšanje (–) prihodkov občinskih proračunov				
Predvideno povečanje (+) ali zmanjšanje (–) odhodkov državnega proračuna				
Predvideno povečanje (+) ali zmanjšanje (–) odhodkov občinskih proračunov				
Predvideno povečanje (+) ali zmanjšanje (–) obveznosti za druga javnofinančna sredstva				

II. Finančne posledice za državni proračun**II.a Pravice porabe za izvedbo predlaganih rešitev so zagotovljene:**

Ime proračunskega uporabnika	Šifra in naziv ukrepa, projekta	Šifra in naziv proračunske postavke	Znesek za tekoče leto (t)	Znesek za t + 1
Ministrstvo za kulturo	3340-22-0006, Grad Turjak - obnova kult. spomenika 2022-2026	221101 - Plačilo DDV za NOO	155.094,14	1.414.823,65

Ministrstvo za finance - URSOO	3340-22-0006, Grad Turjak - obnova kult. spomenika 2022-2026	221487 - C3K11ID Trajnostna obnova in oživljanje kulturne dediščine in javne kulturne infrastrukture-NOO-MK	704.973,36	6.431.016,58
Ministrstvo za kulturo	3340-23-0014, Vzdrževanje kulturnih spomenikov v upravljanju	131156 Najemnine – sredstva od oddaje državnega premoženja	1.500,00	3.979,15
SKUPAJ				
II.b Manjkajoče pravice porabe bodo zagotovljene s prerazporeditvijo:				
Ime proračunskega uporabnika	Šifra in naziv ukrepa, projekta	Šifra in naziv proračunske postavke	Znesek za tekoče leto (t)	Znesek za t + 1
SKUPAJ				
II.c Načrtovana nadomestitev zmanjšanih prihodkov in povečanih odhodkov proračuna:				
Novi prihodki		Znesek za tekoče leto (t)	Znesek za t + 1	
SKUPAJ				
OBRAZLOŽITEV:				
I. Ocena finančnih posledic, ki niso načrtovane v sprejetem proračunu				
V zvezi s predlaganim vladnim gradivom se navedejo predvidene spremembe (povečanje, zmanjšanje):				
<ul style="list-style-type: none"> – prihodkov državnega proračuna in občinskih proračunov, – odhodkov državnega proračuna, ki niso načrtovani na ukrepih oziroma projektih sprejetih proračunov, – obveznosti za druga javnofinančna sredstva (drugi viri), ki niso načrtovana na ukrepih oziroma projektih sprejetih proračunov. 				
II. Finančne posledice za državni proračun				
Prikazane morajo biti finančne posledice za državni proračun, ki so na proračunskih postavkah načrtovane v dinamiki projektov oziroma ukrepov:				
II.a Pravice porabe za izvedbo predlaganih rešitev so zagotovljene:				

Navedejo se proračunski uporabnik, ki financira projekt oziroma ukrep; projekt oziroma ukrep, s katerim se bodo dosegli cilji vladnega gradiva, in proračunske postavke (kot proračunski vir financiranja), na katerih so v celoti ali delno zagotovljene pravice porabe (v tem primeru je nujna povezava s točko II.b). Pri uvrstitvi novega projekta oziroma ukrepa v načrt razvojnih programov se navedejo:

- proračunski uporabnik, ki bo financiral novi projekt oziroma ukrep,
- projekt oziroma ukrep, s katerim se bodo dosegli cilji vladnega gradiva, in
- proračunske postavke.

Za zagotovitev pravic porabe na proračunskih postavkah, s katerih se bo financiral novi projekt oziroma ukrep, je treba izpolniti tudi točko II.b, saj je za novi projekt oziroma ukrep mogoče zagotoviti pravice porabe le s prerazporeditvijo s proračunskih postavk, s katerih se financirajo že sprejeti oziroma veljavni projekti in ukrepi.

II.b Manjkajoče pravice porabe bodo zagotovljene s prerazporeditvijo:

Navedejo se proračunski uporabniki, sprejeti (veljavni) ukrepi oziroma projekti, ki jih proračunski uporabnik izvaja, in proračunske postavke tega proračunskega uporabnika, ki so v dinamiki teh projektov oziroma ukrepov ter s katerih se bodo s prerazporeditvijo zagotovile pravice porabe za dodatne aktivnosti pri obstoječih projektih oziroma ukrepih ali novih projektih oziroma ukrepih, navedenih v točki II.a.

II.c Načrtovana nadomestitev zmanjšanih prihodkov in povečanih odhodkov proračuna:

Če se povečani odhodki (pravice porabe) ne bodo zagotovili tako, kot je določeno v točkah II.a in II.b, je povečanje odhodkov in izdatkov proračuna mogoče na podlagi zakona, ki ureja izvrševanje državnega proračuna (npr. priliv namenskih sredstev EU). Ukrepanje ob zmanjšanju prihodkov in prejemkov proračuna je določeno z zakonom, ki ureja javne finance, in zakonom, ki ureja izvrševanje državnega proračuna.

7.b Predstavitev ocene finančnih posledic pod 40.000 EUR:

(Samo če izberete NE pod točko 6.a.)

Kratka obrazložitev /

8. Predstavitev sodelovanja z združenji občin:

Vsebina predloženega gradiva (predpisa) vpliva na:

- pristojnosti občin,
- delovanje občin,
- financiranje občin.

NE

Gradivo (predpis) je bilo poslano v mnenje:

- Skupnosti občin Slovenije SOS: NE
- Združenju občin Slovenije ZOS: NE
- Združenju mestnih občin Slovenije ZMOS: NE

Predlogi in pripombe združenj so bili upoštevani:

- v celoti,
- večinoma,
- delno,
- niso bili upoštevani.

Bistveni predlogi in pripombe, ki niso bili upoštevani.

9. Predstavitev sodelovanja javnosti:	
Gradivo je bilo predhodno objavljeno na spletni strani predlagatelja:	NE
Javnost ni bila povabljenja k sodelovanju v skladu s sedmim odstavkom 9. člena poslovnika Vlade RS. (Če je odgovor DA, navedite: Datum objave: V razpravo so bili vključeni: – nevladne organizacije, – predstavniki zainteresirane javnosti, – predstavniki strokovne javnosti. – . Mnenja, predlogi in pripombe z navedbo predlagateljev (imen in priimkov fizičnih oseb, ki niso poslovni subjekti, ne navajajte): Upoštevani so bili: – v celoti, – večinoma, – delno, – niso bili upoštevani. Bistvena mnenja, predlogi in pripombe, ki niso bili upoštevani, ter razlogi za neupoštevanje: Poročilo je bilo dano	
Javnost je bila vključena v pripravo gradiva v skladu z Zakonom o ..., kar je navedeno v predlogu predpisa.)	
10. Pri pripravi gradiva so bile upoštevane zahteve iz Resolucije o normativni dejavnosti:	DA
11. Gradivo je uvrščeno v delovni program vlade:	NE
dr. Asta Vrečko ministrica	
Priloge: – Priloga 1: Predlog sklepa Vlade RS z obrazložitvijo – Priloga 2: Podatki o izvedbi notranjih postopkov pred odločitvijo na seji vlade – Priloga 3: Načrt upravljanja kulturnega spomenika državnega pomena grad Turjak za obdobje 2024 - 2028 – Priloga 4: Terminski plan – Priloga 5: Dinamika vlaganj Turjak – Priloga 6: Soglasje Službe vlade za zakonodajo, št. 622-2/2023/5 z dne 4. 3. 2024 – Priloga 7: Soglasje Ministrstva za finance, št. 622-1/2024/14 z dne 13. 6. 2024 – Priloga 8: Soglasje Ministrstva za naravne vire in prostor, št. 007-195/2023-2560-6 z dne 11. 3. 2024 – Priloga 9: Soglasje Ministrstva za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano, št. 478-10/2024/9 z dne 1. 7. 2024	

Na podlagi drugega odstavka 60. člena Zakona o varstvu kulturne dediščine (Uradni list RS, št. 16/08, 123/08, 8/11 – ORZVKD39, 90/12, 111/13, 32/16, 21/18 – ZNOrg in 78/23 – ZUNPEOVE) je Vlada Republike Slovenije na ... seji pod točko dne ... sprejela naslednji

SKLEP:

Vlada Republike Slovenije je sprejela Načrt upravljanja kulturnega spomenika državnega pomena grad Turjak za obdobje 2024 - 2028.

Barbara Kolenko Helbl
generalna sekretarka

Sklep prejmejo:

- Ministrstvo za naravne vire in prostor
- Ministrstvo za finance
- Služba Vlade Republike Slovenije za zakonodajo
- Ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano
- Ministrstvo za kulturo

OBRAZLOŽITEV

Grad Turjak in območje gradu Turjak imata zaradi kulturnih, arheoloških, krajinskih, umetnostno arhitekturnih, zgodovinskih in drugih izjemnih lastnosti poseben pomen za Republiko Slovenijo. Zato ju je Vlada Republike Slovenije leta 1999 razglasila za kulturni spomenik državnega pomena z lastnostmi kulturne krajine, umetnostno arhitekturnega spomenika in zgodovinskega spomenika. Z Odlokom o razglasitvi območja gradu Turjak za kulturni spomenik državnega pomena (Uradni list RS, št. 81/99, 55/02, 16/08 – ZVKD-1 in 35/19, v nadaljevanju Odlok) sta za kulturni spomenik državnega pomena razglašeni enoti kulturne dediščine Grad Turjak (EID 1-00790) in Območje gradu Turjak (EID 1-08774). Kulturni spomenik grad Turjak stoji v območju kulturnega spomenika območje gradu Turjak.

Na podlagi Zakona o lastninjenju kulturnih spomenikov v družbeni lasti (Uradni list RS, št. 89/99 in 107/99 – popr., v nadaljevanju ZLKSDL) je grad Turjak leta 1999 postal last Republike Slovenije, njegov upravljavec pa Ministrstvo za kulturo, ki je del gradu obnovilo v obdobju 2002 do 2006. Obnovljeni del gradu Turjak je Ministrstvo za kulturo leta 2019 oddalo v najem zasebni gospodarski družbi, ki v njem izvaja muzejsko, razstavno, izobraževalno, prireditveno in gostinsko dejavnost.

Ministrstvo za kulturo je pripravilo Načrt upravljanja gradu Turjak ob strokovni pomoči Zavoda za varstvo kulturne dediščine skupaj z izdelovalcem Profundis d.o.o.

Načrt upravljanja gradu Turjak je izdelan na podlagi 60. člena Zakona o varstvu kulturne dediščine (Uradni list RS, št. 16/08, 123/08, 8/11-ORZVKD39, 90/12, 111/13 in 32/16, 21/18 – ZNOrg in 78/23 – ZUNPEOVE, v nadaljevanju: ZVKD-1), ki določa, da je za vse kulturne spomenike in spomeniška območja, ki imajo upravljavca, treba sprejeti načrt upravljanja, s katerim se določijo strateške in izvedbene usmeritve za celovito ohranjanje kulturnega spomenika ali spomeniškega območja in način izvajanja njegovega varstva. Pri pripravi načrta upravljanja so bili upoštevani tudi drugi relevantni akti in strokovne podlage, našteje v poglavju 2 načrta upravljanja. Načrt upravljanja vsebuje vse elemente, ki jih določa tretji odstavek 60. člena ZVKD-1.

Uresničevanje Načrta upravljanja gradu Turjak ima finančne posledice za proračun Republike Slovenije. Kulturni spomenik grad Turjak je last Republike Slovenije, njegov upravljavec je Ministrstvo za kulturo. Obnovljeni del gradu je Ministrstvo za kulturo leta 2019 oddalo v najem zasebni gospodarski družbi. Najemnika bremenijo obratovalni stroški in stroški manjših popravil. Najemnina od oddaje gradu Turjak je prihodek Ministrstva za kulturo. Ministrstvo za kulturo bo tako kot doslej tudi v obdobju veljavnosti načrta upravljanja zagotavljalo lastna sredstva za obnovo gradu Turjak s pripadajočimi pristavami in parkom in izvajanje rednih vzdrževalnih del.

Za leti 2024 in 2025 so v proračunu Republike Slovenije načrtovana sredstva, ki so podrobneje predstavljena v prilogi. Ministrstvo za kulturo izvaja projekt celovite obnove gradu Turjak s pripadajočimi pristavami in parkom, ki se sofinancira v okviru Načrta za okrevanje in odpornost v obdobju od 2022 do 2026. Načrtovana sredstva in vsebina projekta so podrobneje predstavljeni v prilogi.

Okvirni viri financiranja izvajanja načrta upravljanja so:

- proračun Republike Slovenije vključno s sredstvi EU iz Načrta za okrevanje in odpornost za obnovo gradu Turjak s pripadajočimi pristavami in parkom. Za obdobje 2022-2026 so sredstva načrtovana v Načrtu razvojnih programov proračuna pod NRP št. 3340-22-0006, Grad Turjak - obnova kult. spomenika 2022-2026, v višini 10.433.934,25 EUR. Projekt se sofinancira v okviru Načrta za okrevanje in odpornost iz sredstev NOO v višini 8.514.153,78 EUR in integralnih sredstev Ministrstva za kulturo v višini 1.919.780,47 EUR,
- za redna vzdrževalna dela so sredstva načrtovana v Načrtu razvojnih programov proračuna pod NRP št. 3340-23-0014, Vzdrževanje kulturnih spomenikov v upravljanju,
- prihodki najemnika.

Načrt upravljanja gradu Turjak je temeljni dokument za zagotovitev trajnega, učinkovitega in usklajenega upravljanja gradu Turjak in vsebuje pregled kulturnih vrednot, ki jih je posebej treba ohranjati in razvijati, vizijo varstva in razvoja, strateške in izvedbene cilje upravljanja, določbe, ki se nanašajo na upravljavsko

strukturo in ukrepe za varstvo pred naravnimi nesrečami, načrt dejavnosti s finančnim okvirom, še posebej za zagotavljanje dostopnosti in upravljanje obiska, kazalnike in način spremljanja izvajanja načrta upravljanja za obdobje od leta 2024 do 2028 ter rok veljavnosti načrta, način dopolnjevanja in spreminjanja načrta.

V drugem krogu medresorskega usklajevanja, poslano 4. 3. 2024, je Ministrstvo za naravne vire in prostor podalo soglasje dne 11. 3. 2024, Služba vlade za zakonodajo dne 4. 3. 2024, Ministrstvo za finance pa zaradi dodatnih preverb dne 13. 6. 2024. Ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano je tekom mesecev podalo več pripomb in izdalo soglasje 1. 7. 2024. Skladno z navedenim je vladno gradivo sedaj medresorsko usklajeno in ni ovir za sprejem predloženega sklepa.